

Nytt ledarskap för Sverige framåt

Centerpartiets valmanifest 2018

NÄROMLAD
POLITIK

Centerpartiet

Innehåll

Framåt för ett tryggare, friare och starkare Sverige	3
Centerpartiets prioriteringar	3
Värderingsvalet	4
Framåt för ett Sverige som håller ihop	5
Ett första jobb – nyckel till integration	5
Alla ska få arbeta utifrån sin egen förmåga	6
Ge hela Sverige möjlighet att utvecklas.....	7
Sverige ska stå starkt i den globala konkurrensen	9
Framåt för ökad trygghet	10
Korta vårdköerna och låt vården komma närmare.....	11
Öka tryggheten och minska brottsligheten	12
En migrationspolitik som förenar ordning och reda med medmänsklighet och humanism.....	13
Sverige ska alltid försvaras	14
Framåt för en grön framtid.....	15
Sverige behöver ställa om till gröna transporter	15
Ersätt gammal fossil energi med ny, grön teknik.....	16
Vardagen ska vara fri från gifter och haven rena	17
Ansvarsfullt samarbete för Sveriges bästa	18
Framåt för ett nytt ledarskap för Sverige	18

Framåt för ett tryggare, friare och starkare Sverige

Sverige är fantastiskt. Vi är ett land präglad av öppenhet, strävsamhet och företagsamhet. Vi är ett av världens rikaste och mest jämställda länder. Vi är ett land som visar världen att det går att kombinera ekonomisk tillväxt med minskade klimatutsläpp.

Sverige är ett land som borde präglas av optimism och framtidstro. I stället känner många oro. Vi lever i en tid av växande klyftor. Mellan de som har jobb och de som inte har det. Mellan samhällen som har växtvärk och samhällen som bara har värk. Mellan de som känner trygghet och de som känner oro att de inte får den vård de behöver eller inte vågar gå ut på kvällen. Vi lever i en värld där alltför många inte tar klimathotet på allvar och där säkerhetsläget har försämrats.

Så behöver det inte vara. Ur oro vill vi låta handlingskraft växa fram. Ur handlingskraft resultat. Och ur resultat en återvunnen framtidstro. Tillsammans kan vi se till att morgondagen inte bara är lika bra som idag eller igår. Utan bättre.

Sverige står inför ett avgörande vägval. Ska vi fastna i problemen, eller ska vi också lösa dem? När andra partier stänger människor ute från arbetsmarknaden, då öppnar vi dörren till jobb. När andra partier spär på otrygghet och misstänksamhet, då skapar vi trygghet och sprider omtänksamhet. När andra partier blundar för klimathotet, då ser vi allvaret men också potential för fler gröna jobb.

När andra vill stanna upp eller vända om och gå tillbaka – då vill Centerpartiet gå framåt.

Centerpartiets prioriteringar

Under nästa mandatperiod kommer Centerpartiet särskilt att arbeta för att:

- Försvara demokratin mot främlingsfientlighet, islamistisk fundamentalism, vänsterextremism och nazism. Vi måste alltid verka för kvinnor och mäns lika rättigheter samt demokratiska fri- och rättigheter. Sverige ska vara ett medmänskligt land.
- Genomföra långsiktiga och ansvarsfulla reformer för arbetsmarknad, bo stadsmarknad, skatter och migration.
- Minska klyvningen av arbetsmarknaden och förbättra integrationen. Alla som kan arbeta ska jobba och försörja sig själva.

- Öka företagandet och förstärka Sveriges konkurrenskraft.
- Landsbygden ska utvecklas, inte avvecklas. Hela Sverige måste få möjlighet att bidra och utvecklas.
- Korta vårdköerna och skapa en närmare vård med primärvården i fokus i hela landet.
- Öka tryggheten och minska brottsligheten genom att såväl bekämpa som förebygga brott.
- Träffa en bred överenskommelse om en långsiktig migrationspolitik, som förenar ordning och reda med humanism och medmänsklighet.
- Stärka det civila och militära försvaret och förbättra beredskapen och förmågan att möta kriser och naturkatastrofer i hela landet.
- Ställa om till gröna transporter och ersätta fossil energi med förnybart. Östersjön ska bli friskare och vi ska få levande sjöar och vattendrag.

Värderingsvalet

Sverige ska vara ett medmänskligt land. Ett land där människor får leva sina liv efter eget huvud. Där alla barn och unga ges chans att förverkliga sin fulla potential. Där vi inte begränsar och detaljstyr, men där vi stöttar och hjälper.

Centerpartiet värnar de institutioner och värderingar som utgör grunden för ett fritt och tryggt samhälle. Det handlar om en liberal demokrati, med press- och yttrandefrihet. Där vi möter varandra med respekt, inte med hat eller hot. Det handlar om en närvarande rättsstat, som skyddar våra fri- och rättigheter. Där alla är lika inför lagen och ingen lämnas utanför.

För Centerpartiet är den enskilda människan utgångspunkten. När andra ser människor som representanter för sitt kön, sin religion eller sin hudfärg – då ser vi dem som individer, med egna drömmar och mål. Medmänsklighet handlar om att behandla andra som just människor. Som jämlikar. Som mål i sig själva. Inte som grupprepresentanter, som mindre värda eller som medel för andra.

Vi ser de människor som flyr. Familjer som splittras. Barn som förlorat sina föräldrar. I en tid då krig och konflikt driver människor på flykt behöver vi visa medmänsklighet genom att försvara rätten att söka asyl och möjligheten för familjer att återförenas.

Övergrepp riktade mot kvinnor är ett av de tydligaste exemplen på hur människor kränks och förminsas. Historiskt har kvinnor omyndigförklarats, tystats och förvägrats sina rättigheter. Förra årets #metoo-upprop var en smärtsam och viktig påminnelse om att det fortfarande finns en utbredd tysthetskultur och destruktiva normer som leder till övergrepp mot kvinnor. Vi vet också att många flickor och

kvinnor begränsas av en förtryckande hederskultur. Frihet för enskilda människor förutsätter jämställdhet mellan män och kvinnor.

Även miljöfrågan är en tydlig värderingsfråga. Den handlar om hur vi tar hand om vår natur och vår miljö samt vad vi efterlämnar till kommande generationer. I spåren av klimatförändringarnas extrema väderhändelser följer svår torka, skogsbränder och översvämningar. Ett bättre klimat, god miljö och grön tillväxt kräver att vi brukar och förvaltar, inte förbrukar och förstör. Att vi samarbetar över de gränser som föreningarna och naturkatastroferna inte bryr sig om. Att vi är rustade för att klara av ett förändrat klimat.

Höstens val är ett värderingsval. Centerpartiet står tryggt rotat i liberalismen. Samtidigt finns grupper som hotar de grundläggande värden som Sverige vilar på. En röst på Centerpartiet är en röst mot populism, extremism och främlingsfientlighet. Men det är också en röst för ökad frihet och jämställdhet. En röst för minskad otrygghet och mot miljöförstöring. En röst för medmänsklighet och för öppenhet.

Framåt för ett Sverige som håller ihop

För de som kan språket och har en utbildning är arbetslösheten låg och framtidstron hög. Men för utrikesfödda, personer som saknar gymnasieutbildning och de som har en funktionsnedsättning är dörren till det första jobbet ofta stängd. Klyvningen på arbetsmarknaden, mellan de som släpps in och de som stängs ute, förstärks.

Klyvningen är också regional. Sverige har några av världens mest framgångsrika start up-miljöer. Vi har småföretagarbygder med växtkraft. Vi har en konkurrenskraftig industri. Och vi har ett jord- och skogsbruk som skapar stora värden och bidrar till den gröna omställningen. Men i Sverige finns också orter utan framtidstro. På landsbygden finns platser där butiker lägger ner och människor flyttar ut. I städerna finns det stadsdelar där barn växer upp utan att någonsin se sina föräldrar gå till jobbet.

Sverige måste fungera för alla. Oavsett bakgrund och bostadsort. Med en politik för fler jobb och färre i utanförskap skapar vi ett samhälle som håller ihop.

Ett första jobb – nyckel till integration

Sverige har varit dåligt på att snabbt integrera de nyanlända i det svenska samhället. Det tar för lång tid innan de nyanlända har lärt sig språket och innan de kommit i arbete. För utrikesfödda kvinnor tar det avsevärt mycket längre tid att få jobb jämfört med männen. För få ges chansen att försörja sig själva.

Det går att vända utvecklingen. Fler kan komma i jobb. Fler kan lära sig språket snabbare. Men det kräver kraftfulla och ansvarsfulla reformer och tydliga krav. Med en snabb integration ges fler människor och familjer möjlighet att bygga ett nytt liv och en ny framtid, och bli en del av gemenskapen i ett nytt hemland.

Därför vill vi:

- **Låta företag skapa fler jobb**
 - o Inför inträdesjobb, som gör det möjligt att anställa nyanlända till lägre ingångslön och utan arbetsgivaravgifter.
 - o Bygg ut RUT-avdraget genom att tredubbla taket och inkludera fler tjänster.
 - o Sänk tröskeln till småskaligt företagande genom regelförenklingar och möjlighet till en enkel skatt på omsättningen för de minsta företagen.
- **Att integrationen fungerar snabbt och smidigt för alla**
 - o Utbildning i såväl det svenska språket som vad som gäller i det svenska samhället ska vara obligatorisk och starta tidigt.
 - o Svenskundervisningen måste bli bättre och utbildare ska belönas efter resultat.
 - o Flytta ansvaret för etableringen från Arbetsförmedlingen till kommunerna.
 - o Gör om ersättningen till nyanlända, etableringsersättningen, till ett etableringslån i enlighet med studiemedelssystemet.
 - o Full tillgång till de svenska välfärdssystemen, utöver vård och skola, bör man kvalificera sig till, genom arbete och bosättningsstid.
 - o Inför integrationsförskolor där barnet går i förskola samtidigt som föräldrarna kan delta i SFI-utbildning.

Alla ska få arbeta utifrån sin egen förmåga

Ett arbete ger en inkomst. Därmed ger det trygghet och självständighet. Ett arbete ger också vänner och ett socialt sammanhang. Därmed skapar det mening för många människor.

Ska vi kunna anställa fler medarbetare i vården samt fler och bättre betalda poliser, måste fler arbeta och betala skatt.

Därför vill vi:

- **Ge företagen större möjligheter att anställa**
 - o Sänk arbetsgivaravgifterna så att det blir billigare att anställa. Vi vill helt slopa arbetsgivaravgifterna för människors första jobb och när företag anställer sin första medarbetare.
 - o Minska regelkrånglet, bland annat genom att arbeta efter principen

”en regel in – en regel ut”.

- **Att ineffektiv arbetsmarknadspolitik ersätts av riktiga jobb**
 - o Lägg ner Arbetsförmedlingen och låt i stället förmedlandet skötas av fristående förmedlare, som får betalt efter hur väl de lyckas få människor i jobb.
 - o Ersätt ineffektiva och dyra arbetsmarknadspolitiska åtgärder med riktiga jobb och utbildningar som leder till jobb, som yrkeshögskolan och yrkesvux.
- **Skapa en rättvis, trygg och flexibel arbetsmarknad**
 - o Tillsätt en arbetsmarknadscommission som ser över hur arbets- och konflikträtten bättre kan anpassas till små och växande företag samtidigt som arbetsmarknaden görs mer rättvis och trygg för de som idag står utanför eller som har otrygga anställningar.
 - o Undanta små företag från turordningsreglerna i LAS. Reglerna bör baseras på kompetens snarare än anställningsår.
- **Att det lönar sig att arbeta**
 - o Sänk skatten för de som jobbar.
 - o Öka jobbfokuset i bidragssystemen, bland annat genom att ha en snabbare avtrappning i arbetslöshetsförsäkringen och förstärka jobbstimulansen i försörjningsstödet.
- **Ta tillvara äldres erfarenhet och kompetens**
 - o Avskaffa den särskilda löneskatten för äldre och utöka det förstärkta jobbskatteavdraget för att uppmuntra fler äldre att arbeta längre.
 - o Öka möjligheten att vidareutbilda eller omskola sig högre upp i åldrarna, bland annat genom mer generösa villkor inom studiemedelssystemet.

Ge hela Sverige möjlighet att utvecklas

Landsbygden ska utvecklas, inte avvecklas. Det ska gå att bo, leva och arbeta i hela landet. Ska Sverige fortsätta växa, då krävs att hela Sverige ges möjlighet att vara med och bidra. Vi behöver landsbygdens gröna näringar, där klimatsmart mat och förnybar energi produceras. Vi behöver de små och mellanstora orternas industri, som står stark i den globala konkurrensen och skapar jobb lokalt. Och vi behöver de stora städerna, där nya lösningar för miljövänlig kollektivtrafik utvecklas.

Grunden för den gröna omställningen, som behövs för att möta klimathotet finns ofta på landsbygden. Samtidigt är det ofta just landsbygdens företagare och eldsjälar som drabbas hårt av klimatförändringarnas förödande konsekvenser. Extremväder hotar vår matförsörjning och bönder tvingas nödslakta djur. Skogsbränder

slukar vidsträckta områden. Översvämningar riskerar att slå mot hela samhällen. Det handlar om mycket stora mänskliga och ekonomiska värden. Vi måste stärka Sveriges beredskap och förmåga att hjälpa de som är motorn i den gröna omställningen.

Idag fungerar inte hela Sverige tillräckligt bra. Många platser, såväl bruksorter som förorter, har fastnat i en negativ spiral. Trygghet och framtidstro, jobb, företagande och investeringar, ska finnas i hela Sverige. Vi behöver fortsätta omlokaliseringen av statliga myndigheter och säkerställa en fördelning av statliga jobb även utanför storstäder och regioncentra. Den negativa utvecklingen kan och måste vi vända.

Därför vill vi:

- **Genomföra frihetsreformer för landsbygden**
 - o Förenkla byggandet på landsbygden. Avskaffa det generella strandskyddet, undantaget områden med stora natur- och friluftsvärden, och slopa kravet på bygglov för den som vill bygga ett kafé, ett ridhus eller liknande i anslutning till sin gård. I högre grad bör det som inte uttryckligen är förbjudet vara tillåtet.
 - o Förenkla regler kring företagande och byggande och påskynda handläggningen av sådana ärenden. Kommuner och myndigheter bör fokusera på att hjälpa företagare att göra rätt direkt, inte kontrollera om de har gjort fel i efterhand.
 - o Tillåt gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker.
 - o Utred hur ett antal skattebaser skulle kunna regionaliseras, så att regionerna får behålla en större andel av de värden som skapas hos dem. Ett första steg är att regionalisera fastighetsskatten på vattenkraft- och vindkraftkraftverk.
- **Bygga ihop Sverige med fungerande infrastruktur**
 - o Satsa på underhåll och utbyggnad av järnvägen, med en särskild satsning på lokala och regionala banor, för att bygga ihop Sverige och klara klimatomställningen.
 - o Öka underhållet av såväl de enskilda som de allmänna vägarna.
 - o Snabba på utbyggnaden av den digitala infrastrukturen, så att hela Sverige har tillgång till snabbt bredband senast år 2025.
 - o Investera i nya stambanor för höghastighetståg, som frigör kapacitet i hela järnvägssystemet, underlättar pendling och stärker Sveriges konkurrenskraft.
- **Öka konkurrenskraften i de gröna näringarna**
 - o Värna äganderätten, inte minst för skogsägare, och stärk rättssäkerheten för enskilda med en balans mellan brukande och bevarande.
 - o Stärk det offentliga arbetet med att upphandla på ett sätt som stärker de

gröna näringarna, bland annat för att öka andelen svenska och närproducerade livsmedel.

- o Öka stödet till omställningen till en klimativänlig bioekonomi, där råvaror från skogen ersätter såväl fossilt bränsle som fossila material.
 - o Förbättra villkoren för Sveriges bönder, med minskat regelkrångel, sänkta kostnader, långsiktiga spelregler och beredskap och hjälp vid extremväder och naturkatastrofer.
- **Vända utvecklingen i utsatta områden**
 - o Staten och de kommuner som har utsatta områden ska gemensamt träffa en överenskommelse om att, i samverkan och med kraftfulla åtgärder, omvandla dagens utsatta områden till trygga boendemiljöer.
 - o Polisen behöver ha en hög närvaro och förankring, stadsmiljön behöver bli mer blandad, socialtjänsten och skolan behöver gemensamt arbeta uppsökande och företagare samt civilsamhället behöver involveras och ges möjlighet att påverka det egna närområdet.
 - **Skapa en fungerande bostadsmarknad**
 - o Genomför omfattande regelförenklingar för att göra byggande snabbare och billigare.
 - o Reformera hyresregleringen, för att fler ska få möjlighet att hyra och för att den otrygga svarthandeln med kontrakt ska minska.
 - o Gör en översyn av skatterna på att köpa, äga och sälja bostäder, utan att återinföra fastighetsskatten.

Sverige ska stå starkt i den globala konkurrensen

Sverige är ett litet och exportberoende land. Vårt välstånd bygger på att vi står starka i den globala konkurrensen. Några svenska företag har funnits sedan förra sekelskiftet, andra bara sedan årsskiftet. Några är globala, andra lokala. De fyller dock alla samma viktiga roll. De skapar jobb och välstånd i Sverige.

Dagens nystartade småföretag är morgondagens stora arbetsgivare. Sverige behöver erbjuda företag goda möjligheter att starta och växa här. För att Sverige ska kunna följa med i den globala konkurrensen krävs att regler och skatter anpassas till den digitala ekonomins förutsättningar och inte blockerar nya affärsmodeller. Och vi behöver en välutbildad arbetskraft.

Därför vill vi:

- **Stärka företagens kompetensförsörjning**
 - o Se till att utbildning leder till jobb, genom att öka utbildningarnas koppling till näringslivet. Det gäller särskilt för yrkesutbildningarna, som i högre grad bör vara lärlingsutbildningar där eleverna får lärlingsanställningar.
 - o Säkerställ att det finns tillgång till bra utbildning i hela landet, genom att värna såväl små byskolor som högskolor och universitet och öka möjligheten till distansutbildning och fjärrundervisning.
 - o Gör det enklare att rekrytera till viktiga yrken i hela landet genom att den som flyttar till en landsbygdskommun ska kunna få sina studieskulder avskrivna.
 - o Sänk marginalskatterna, för att göra Sverige attraktivt för företagare och specialister samt för att gynna utbildning och hårt arbete.
 - o Inför ett snabbinträdessystem för kvalificerad arbetskraft och för människor som vill starta företag i Sverige, så att företag hittar den kompetens de behöver.
 - o Följ upp och garantera att de så kallade kompetensutvisningarna, där människor som jobbar och betalar skatt utvisas, upphör.
- **Förstärka fokus på kunskap och trygghet i skolan**
 - o Värna och utveckla valfriheten inom skolan.
 - o Se till att vi får fler bra lärare, genom att uppmuntra duktiga studenter att bli lärare, göra om lärarutbildningen i grunden och höja lärarnas status och lön.
 - o Öka fokus på kunskap, genom att göra grundskolan tioårig, öka betoningen på kunskaper i läro- och kursplanerna och utöka undervisningstiden.
 - o Säkerställ att skolan är trygg och präglas av studiero och stärkt ledarskapet i skolan. Gör det lättare att flytta mobbare och stärk studie- och yrkesvägledarnas roll.

Framåt för ökad trygghet

Trygghet är en förutsättning för att människor ska kunna leva sina liv i frihet. Att skydda människors fri- och rättigheter från kränkningar, från såväl brottslingar som främmande makt, tillhör statens kärnuppgifter. Detsamma gäller det offentliga skyldighet att erbjuda vård till den som behöver. Om det offentliga inte klarar dessa grundläggande uppgifter riskerar tilliten, såväl mellan människor som mellan medborgare och det offentliga, att krackelera.

Ökad trygghet skapas genom att stärka det offentliga kärnuppgifter. Det handlar om fler poliser, som verkar inom en välfungerande rättsstat. Det handlar om en försvars- och säkerhetspolitik med hög och fungerande beredskap som tar ansvar

för säkerheten såväl i omvärlden som i vårt närområde. Och det handlar om en nära och tillgänglig vård, som är som starkast när vi är som svagast. LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) måste återupprättas och ge människor med funktionsnedsättning möjlighet att delta i samhället, arbeta, studera och leva ett vanligt liv. Det handlar om anständighet och rättvisa.

Korta vårdköerna och låt vården komma närmare

Svensk sjukvård är fantastisk. Varje dag gör anställda inom vården och omsorgen stora insatser för att rädda liv och vårda sjuka och skadade människor. Men på många platser råder det akut brist på vårdpersonal.

Trots att kvaliteten i svensk sjukvård är hög får fortfarande många människor vänta på vård alldeles för länge. Sedan regeringen tog bort kömiljarden har vårdköerna växt. Samtidigt hotar regeringen privata vårdgivare med ny lagstiftning så att färre vågar investera och öppna nya vårdcentraler. Många människor saknar också en fast läkarkontakt. I stället möts patienter av ny och okänd personal vid varje nytt besök på vårdcentralen. Trygga relationer och viktig kunskap om en persons hälsos historia går förlorad.

Nästan en av fem lider av psykisk ohälsa. Många av dessa är kvinnor och/eller unga. Nästan hälften av alla pågående sjukskrivningar beror på psykisk ohälsa. För att minska den psykiska ohälsan måste det förebyggande arbetet öka och insatser sättas in i ett tidigt skede. Samverkan behövs mellan vård, skola och omsorg. För att utreda och behandla de som lider av psykisk sjukdom måste köerna till den psykiatriska vården bort.

För att öka tryggheten måste vården bli mer tillgänglig och komma närmare människor.

Därför vill vi:

- **Korta vårdköerna och öka tillgängligheten**
 - o Inför en tillgänglighetsmiljard, som belönar de landsting och regioner som ser till att köerna till behandling kortas och att vårdgarantin uppfylls.
 - o Genomför en omfattande primärvårdsreform, så att fler får en fast och trygg kontakt med vården. Läkare bör exempelvis få öppna och driva vårdcentraler oavsett specialisering.
 - o Stärk patientens rätt att välja vårdgivare och förbättra informationen om kösituationen hos olika vårdgivare.
 - o Utöka möjligheterna till mer nära vård genom exempelvis mobila vårdteam och digitala vårdmöten.
 - o Låt läkare och sjuksköterskor jobba mer med patienter och mindre med administration.

- **Snabbt hjälpa människor med psykisk ohälsa**
 - o Inför en ny vårdform där patienter snabbt får hjälp vid lättare psykisk ohälsa.
 - o Korta de långa köerna till barn- och ungdomspsykiatrin.
 - o Inför en samordnad barn- och ungdomshälsa, som får ansvar för barns hälsa, från graviditet tills de fyllt 25 år.
- **Genomföra ett nationellt sjuksköterskelyft**
 - o Inför en examenpremie för de som väljer att läsa till sjuksköterska.
 - o Öka möjligheten att läsa till specialistsjuksköterska med full lön.
 - o Skapa karriärtjänster för specialistsjuksköterskor, så att vi kan behålla de mest erfarna och duktigaste sjuksköterskorna.
- **Säkerställa att alla ges en trygg och värdig ålderdom**
 - o Höj garantipensionen samtidigt som det säkerställs att det lönar sig att ha arbetat.
 - o Sänk skatten för seniorer, såväl på pension som på lön. Det ska vara lika beskattning av inkomst av pension och inkomst av förvärvsarbete.
 - o Utforma vården och omsorgen med den enskilde äldre i fokus. Äldre ska i högre grad få bestämma och påverka sin vård och omsorg. De med störst behov ska inte behöva ta sig till vården, vården ska komma till dem.

Öka tryggheten och minska brottsligheten

Polisen och rättsväsendet är det yttersta skyddet för människors fri- och rättigheter. Polisen gör ett fantastiskt arbete, men saknar de resurser som krävs för att garantera tryggheten i hela landet. Sverige behöver fler och bättre betalda poliser.

Det mest effektiva brottsbekämpande arbetet är att tidigt förebygga brott. Då krävs att utanförskapet sjunker, och att kvaliteten i skolan ökar. Fler jobb ger färre brott. Vi måste också fånga upp människor som riskerar att bli kriminella tidigt. Det kräver en nolltolerans mot vardagsbrott.

Tryggheten ska gälla alla människor, i hela Sverige.

Därför vill vi:

- **Stärka rättskedjan i hela landet**
 - o Öka resurserna till polisen kraftigt, för att finansiera fler utbildningsplatser, högre lön, och bättre utrustning.
 - o Effektivisera polisens arbetssätt med inspiration från New York, där tydliga mål, resultatuppföljning och ansvarsutkrävande präglar verksamheten.
 - o Öka resurser till åklagare, domstolar och teknisk utredningsverksamhet, så att fler brott kan utredas snabbare.

- **Skydda utsatta kvinnor och barn**

- o Fler fall av våld mot kvinnor och sexualbrott måste leda till åtal och i förlängningen fällande domar – och fler av dessa domar måste ge längre straff.
- o Öka resurserna till tjej- och kvinnojourer i hela landet.
- o Höj straffen för sexualbrott mot barn och slopa preskriptionstiden för dessa brott.
- o Öka stödet till brottsoffer, bland annat genom att erbjuda stöd när en gärningsman frigges och genom att det offentliga tar ett större ansvar för att brottsoffer får det skadestånd de har rätt till.

En migrationspolitik som förenar ordning och reda med medmänsklighet och humanism

Sverige ska ta vår del av ansvaret för de globala flyktingströmmar som följer i spåren av krig, förtryck, klimatförändringar och nöd. Men ansvaret behöver också fördelas bättre mellan EU:s medlemsländer. Centerpartiet värnar om asylrätten. En reglerad invandring innebär att den som får uppehållstillstånd får stanna och att den som får avslag snabbt ska återvända till sitt hemland. Vi vill att människor som har fått uppehållstillstånd ska kunna återförenas med sin familj.

Centerpartiet vill ha en öppen arbetskraftinvandring för både låg- och högkvalificerad arbetskraft, så att svenska företag kan attrahera den kompetens de behöver. Sveriges tillväxt är beroende av utländsk kompetens.

Därför vill vi:

- **Träffa en bred, blocköverskridande och långsiktigt hållbar migrationsöversenskommelse**

- o Värna asylrätten, vilket innebär att de som bedöms ha skyddsskäl får stanna medan de som får avslag snabbt återvänder.
- o Återinför möjligheten till familjeåterförening, där barn kan få återse sina föräldrar.
- o Återinför möjligheten att få uppehållstillstånd om det finns särskilt eller synnerligen ömmande omständigheter och återinför skyddsgrunden övrigt skyddsbehövande.
- o Arbeta för fler lagliga vägar och prioritera kvotflyktingar.
- o Snabba på asylprocessen, bland annat genom att genomföra en första bedömning av asylansökningarna inom några veckor och därefter fatta beslut om den sökande ska påbörja en riktig asylprocess eller om fokus ska ligga på återvändande.
- o Gör mottagandet snabbare och billigare, bland annat genom att samla de tidiga insatserna på särskilda regionala ankomstcentra.

- o Värna möjligheten till spårbyte från asylsökande till arbetskraftsinvandrare, för att inte utvisa personer som kan försörja sig själva och sin familj.
- o Minska kostnaderna för flyktningmottagandet.

Sverige ska alltid försvaras

Sverige är värt att försvara. Det finns människor och grupper som vill Sverige illa. Som hatar de liberala, humanistiska och demokratiska värden vi står för. Som genom militärt våld och annan påverkan vill se en annan ordning. Men de får aldrig tillåtas vinna.

Såväl den militära som civila försvarsförmågan är dock alldeles för låg. Sverige ska ta ansvar för vår egen försvarsförmåga och ta vår del av ansvaret för säkerheten i såväl omvärlden som vårt närområde. Vi måste stärka vår beredskap och förmåga att möta extrema väderhändelser och naturkatastrofer, både nationellt och i samverkan med andra.

I en orolig omvärld bygger vi säkerhet tillsammans med andra. Därför vill vi utveckla och förstärka det internationella civila och militära försvarssamarbetet med våra nordiska grannar, inom EU och med NATO.

Därför vill vi:

- **Stärka den militära och civila försvarsförmågan**
 - o Stärk det civila försvaret och öka beredskapen. Det inkluderar en ökad förmåga att producera och förse Sverige med nödvändiga varor, som exempelvis livsmedel och läkemedel, att energiförsörjningen säkras och att enskilda hushålls förmåga att själva klara tillfälliga kriser stärks.
 - o Stärk räddningstjänsten och öka beredskapen för att möta kriser, extremväder och naturkatastrofer i hela landet genom ökade resurser och bättre samverkan mellan myndigheter.
 - o Höj anslagen till försvaret avsevärt. På sikt bör de uppgå till två procent av BNP, vilket skulle innebära en fördubbling jämfört med idag.
 - o Påbörja processen för att bli medlem i NATO snarast möjligt. Detta bör ske i bred politisk samverkan och i nära samarbete med Finland.
- **Bekämpa terrorism**
 - o Kriminalisera stödande av, samröre med och finansiering av terrororganisationer.
 - o Stoppa utbetalningar av offentliga medel till organisationer som vill avskaffa demokratin. Pengar som felaktigt betalas ut ska återkrävas.
 - o Öka insatser för att förhindra radikaliserings och stödja avhopparverksamhet.
 - o Straffen för terrorrelaterade brott ska skärpas.

Framåt för en grön framtid

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Effekterna av klimatförändringarna drabbar hela mänskligheten med fler extrema väderhändelser och naturkatastrofer. Torka, översvämningar och hunger tvingar människor runt om i världen att fly från sina hem. Stora delar av Sverige har drabbats av svår torka och enorma skogsbränder som förstör ofattbara mänskliga och ekonomiska värden.

Klimatet kan räddas. Det är inte för sent. Men det kräver en djärv och offensiv klimatpolitik. Klimatet räddas inte genom att stoppa tillväxten och blicka bakåt. Det är inte genom att förkasta allt det goda som människans uppfinningsrikedom och tillväxten har gett oss som vi minskar utsläppen. Tvärt om är det just genom den mänskliga uppfinningsrikedomen och en grön tillväxt som vi klarar klimatomställningen. Vår teknik och smarta lösningar kan bidra till jobb och tillväxt här, samtidigt som det ger minskade utsläpp i omvärlden.

Sverige måste förbättra krisberedskapen för att möta ett mer extremt väder. Torka, skogsbränder, översvämningar och stormar slår hårt mot det som är motorn i den gröna omställningen: bönderna som producerar vår mat, skogsbruket och den förnybara energin. Därför måste vi stärka beredskapen och räddningstjänsten i hela landet och se till att Sverige har kraftfulla resurser att sätta in från nationellt håll om delar av landet drabbas.

Vi kan inte ensamma lösa de globala miljöhoten. Men Sverige kan och ska vara pådrivande i det internationella miljöarbetet. Vi ska bidra till globala klimatavtal. Vi ska arbeta för att EU:s klimatpolitik blir mer ambitiös. Och vi ska samarbeta med våra grannländer för att förbättra havsmiljön.

Då krävs tydliga styrmedel istället för tomma planer. Det som släpper ut och smutsar ner ska beskattas och fhas ut. Det förnybara och gröna måste gynnas. Så kan vi skapa en hållbar grön tillväxt som förenar ekonomisk utveckling och minskad miljöpåverkan. Så kan Sverige gå före, visa vägen och bli ett klimatföredöme för resten av världen.

Sverige behöver ställa om till gröna transporter

Ska vi klara klimatmålen måste transporterna ställas om. Fler behöver välja tåget, bussen eller cykeln. Fossila drivmedel ska ersättas av förnybara bränslen och el i både person- och godstransporter.

Sverige är ett land med stora avstånd. För många är det nödvändigt att ta bilen. Den

gröna omställningen kan inte bara bestå av en politik för att få människor att tvingas bort från det fossila. Den måste också innehålla en politik för hur människor enkelt ska kunna ställa om till det förnybara.

Genom att göra det mer lönsamt att välja klimatsmarta transporter kan vi kraftigt sänka utsläppen av växthusgaser och klara våra högt ställda klimatmål och bromsa klimatförändringarnas ödesdigra konsekvenser.

Därför vill vi:

- **Göra det lönsamt att vara klimatvänlig**
 - o Förstärk och förenkla den gröna bil-bonusen, där de som köper smutsiga bilar betalar en avgift för att finansiera en bonus för de som köper de mest miljövänliga bilarna.
 - o Ställ om lastbilsflottan med hjälp av miljölastbilspremier och klimatbonusar.
 - o Öka miljöstyrningen i fordonskatten.
- **Ge människor något att ställa om till**
 - o Bygg fler laddstolpar och investera i infrastruktur för elektrifiering i hela landet.
 - o Öka stödet till, och skapa bra villkor för, produktion av miljövänliga, förnybara bränslen.
 - o Satsa på snabba och punktliga tåg, genom att investera i de lokala och regionala banorna och bygga höghastighetsjärnväg. Det ger möjlighet för fler att välja tåget och ger mer kapacitet för gods på järnväg.
 - o Ställ krav på att flyget blandar in biobränsle i tanken och satsa på forskning för miljövänligt flyg.
 - o Underlätta för säkra och hållbara godstransporter till sjöss.
 - o Ta bort energiskatten på kollektivtrafik, exempelvis båtar och bussar, som går på el.
 - o Förenkla byggandet av en säker och robust cykelinfrastruktur.

Ersätt gammal fossil energi med ny, grön teknik

Skatter påverkar hur människor och företag betar sig. Centerpartiet vill se en grön skatteväxling. Genom att höja skatten på utsläpp som skadar miljön kommer människor och företag att släppa ut mindre. Genom att använda intäkterna till att sänka skatten på jobb och företag kommer fler att arbeta och starta företag. Så skapar vi en grön tillväxt.

Därför vill vi:

- **Gynna gröna investeringar och miljövänlig teknik**
 - o Inför ett grönt avdrag, som fungerar som ett dubbelt ROT-avdrag för klimatsmarta investeringar i hemmet.
 - o Fortsätt utbyggnaden av förnybar energi, bland annat med lägre skatt på miljövänlig energi och ökad forskning.
 - o Använd miljövänliga produkter från den svenska skogen – biodrivmedel och biomaterial – för att fasa ut fossila bränslen och material.
- **Genomföra en kraftig grön skatteväxling**
 - o Fasa ut fossila subventioner.
 - o Inför en skatt på avfallsförbränning.

Vardagen ska vara fri från gifter och haven rena

Det finns kemikalier som, ensamma eller i kombination med andra kemikalier, är skadliga för såväl människor som naturen. Vissa av dessa bör förbjudas helt. Andra bör användas i mindre omfattning än idag. Många av dessa kemikalier finns i de leksaker som våra barn leker med, i kläderna vi bär och i produkterna vi använder i våra hem. Centerpartiet vill skapa en giftfri vardag och minska användningen av dessa farliga kemikalier.

Våra hav och sjöar är hotade. Globalt är nedskräpning, läckage av kemikalier och utsläpp av föroreningar stora problem. Men också i Sverige är problemen omfattande. Varje år sköljer stora mängder plast och skräp in på västkusten. Östersjön präglas av övergödning och bottendöd. Och tillgången till rent dricksvatten är hotad på många platser i landet. Dessa problem måste lösas.

Därför vill vi:

- **Minska mängden farliga kemikalier**
 - o Bredda kemikalieskatten till fler varor och produkttyper, som farliga kemikalier i kläder och skor.
 - o Stärk insatserna när det gäller kontroll av, information kring och kartläggning av användandet av kemikalier.
- **Rädda vårt vatten**
 - o Satsa på en blå miljard, för att stoppa bottendöden, säkra ett hållbart fiske, rena haven från nedskräpning och gifter samt säkra tillgången till dricksvatten i hela landet.
 - o Minska nedskräpningen genom att införa en skatt på plastpåsar och fasa ut engångsartiklar i plast.
 - o Rädda Östersjön och minska övergödningen med hjälp av en ny utsläppshandel i Östersjöregionen som gör det dyrare att förorena.

Ansvarsfullt samarbete för Sveriges bästa

Vi söker väljarnas förtroende för att vi tror att Centerpartiets politik är bäst för Sverige. Men inget enskilt parti kan ensamt lösa alla de utmaningar som Sverige står inför. Centerpartiet går därför till val med Alliansen. Alliansen har gemensamma lösningar på svåra problem. Och vi har bevisat att vi klarar av att regera på ett ansvarsfullt sätt.

Nästa mandatperiod kommer också att kräva blocköverskridande samarbeten. Det behövs för att frågor som varit låsta och olösta under lång tid ska kunna få långsiktiga lösningar.

Det behövs en reform av arbetsmarknaden, som låter de som idag står utanför komma in och få ett jobb samtidigt som tryggheten fördelas mer rättvist. Det behövs en reform av bostadsmarknaden, så att byggande blir enklare och billigare i hela landet och bostadsbristen minskar. Det behövs en skattereform, som sänker skatten på jobb och företagande och gör skattesystemet enklare. Centerpartiet arbetar också för en långsiktig och blocköverskridande migrationspolitisk överenskommelse, som förenar humanism och medmänsklighet med ordning och reda.

Framåt för ett nytt ledarskap för Sverige

Sverige står inför många och svåra utmaningar. Integrationen misslyckas. För många hamnar utanför och för få kommer i arbete. På vissa orter, såväl på landsbygden som i städerna, går utvecklingen åt fel håll. Butiker stänger ner och kriminella nätverk skapar otrygghet. Vårdköerna växer. Människor får inte tillgång till den vård som de har betalat skatt för under ett helt liv. Och temperaturen fortsätter att stiga, med flyktingströmmar, naturkatastrofer och en förstörd miljö som följd.

Vi får dock inte glömma att världen är en bättre plats att leva på än någonsin tidigare. Fattigdomen sjunker och andelen flickor som får gå i skolan ökar. Sverige är ett av de bästa länderna i denna allt bättre värld. Vi är rika, jämställda och klimatsmarta. Vi kombinerar ekonomisk tillväxt med lägre utsläpp. Och vi erbjuder människor ett liv i fred och frihet.

De problem vi står inför går att lösa. Men då krävs ett handlingskraftigt och ansvarsfullt ledarskap. Det måste bli enklare och billigare för företagen att anställa, framför allt nyanlända och andra som idag står utanför. Vi måste se till att trygghet är något som präglar hela landet. Och vi måste sänka utsläppen av växthusgaser med hjälp av ny, grön teknik.

Centerpartiets starkt grundade värderingar bygger på alla människors lika värde, och att alla ska få möjlighet att göra sina egna livsval. Vår färdriktning vägleds av en stark reformagenda för att utveckla hela Sverige. Vi har erfarenheten och förmågan att omsätta våra idéer och förslag så att de leder till påtagliga resultat.

Alla som röstar har möjligheten att ge Sverige ett nytt ledarskap i september. Ett nytt ledarskap som för Sverige framåt.

www.centerpartiet.se